

o sobě mohlo být vykonáno, nevykonáním jeho po dobu promlčecí. K tomu, by zaplacení dodané vody mohlo být žádáno a o ně žalováno, nebylo třeba vystavení účtu. Ten je jen oznámením pohledávky a skutečným požádáním o zaplacení, když se vystavuje po odběru. Ale zaplacení kupní ceny může být žádáno hned po dodání a mohlo tedy o sobě již hned po dodání vody právo na zaplacení kupní ceny za ni být vykonáno. Ano je zjištěno, že voda byla dodána v roce 1924 a nejpozději do 31. srpna 1925, nebylo vykonáno právo v tříleté promlčecí době § 1486 obč. zákona, ana žaloba byla podána teprve 20. listopadu 1928. V té době bylo již promlčení dokonáno. Že šlo o dodávku dle § 1486 č. 1 obč. zák., o tom nebylo ani sporu. Odvolávání se na předpis § 1489 obč. zák. není případné, ježto nejde o náhradu škody.

Čís. 12466.

Ručení dráhy.

Jde o příhodu v dopravě, vyvěsí-li se bezpečnostní řetěz a následkem toho jest cestující v zatáčce vymrštěn odstředivou silou z vozu. Vysmeknutí se bezpečnostního řetězu ze skoby není neodvratitelnou náhodou.

Pokud jest trhnutí vozu, jež mělo v zápětí vymrštění cestujícího z plošiny, příhodou v dopravě. Rychlejší jízda motorového vozu večer, třebas se děla pravidelně, jest odchylkou od normy, která předpokládá takový způsob dopravy, který neohrožuje bezpečnost cestujících.

(Rozh. ze dne 24. března 1933, Rv I 31/32.)

Otec nezletilého žalobce byl vymrštěn ze zadní plošiny vozu elektrické dráhy a pádem se usmrtil. Žalobní nárok na náhradu škody proti dráze byl o b ě m a n i ž š í m i s o u d y uznán důvodem po právu. O d v o l a c í s o u d spatřoval příhodu v dopravě jednak v tom, že nebyl na zadní plošině zavěšen bezpečnostní řetěz, jednak v tom, že vůz sebou v zatáčce prudce trhl. V tomto směru uvedl v d ů v o d e c h: Obvyčejné trhnutí vozem, které o sobě patří k povaze elektrického provozu, nelze považovati za odchylku od pravidla. Avšak, je-li při vyjíždění do oblouku, kde jest nařízena opatrná jízda, trhání vozu tak prudké, že cestující ve voze jeden na druhého naráží, jsou-li při trhnutí cestující, který stojí na zadní plošině a pravou rukou se drží držadla na voze připevněného a druhý, který celou levou stranou těla jest opřen o vůz, přes toto držení a opěry trhnutím vozu vymrštěni ven a při tom jeden z nich dopadá až na stojan, který se dle situačního plánu při místním ohledání nenalézá u kolejí, nýbrž dále od nich, a jehož spodní část byla potřísněna krví, jest zřejmo, že takové trhnutí vozem není obvyklým, nýbrž něčím mimořádným, což nesouhlasí s opatrnou jízdou, jak jest předepsána čl. 11 al 3 předpisů a jest takové trhnutí považovati za odchylku od pravidla, za kterou dráha zodpovídá.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) nelze dovolatelce přisvědčiti. Dovolatelka brojí proti názoru odvolacího soudu, že bezpečnostní řetěz neplnil v době úrazu svůj pravidelný úkol, vyvěsiv se ze skoby, a že v tom jest spatřovati příhodu v dopravě. Neboť příhodou v dopravě jest podle § 1 zákona o povinném ručení železnic každá úchylnka od pravidelného způsobu dopravy, která jest o sobě s to zraniti neb usmrtiti člověka. Vyvěsí-li se bezpečnostní řetěz a následkem toho v zatáčce odstředivou silou jest cestující vymrštěn z vozu, jsou splněny obě podmínky příhody v dopravě. A žalovaná dráha by se byla mohla vyviniti podle § 2 zmíněného zákona, kdyby byla dokázala, že příhodu v dopravě zavinil poškozený sám neb osoba třetí, za kterou dráha neručí, nebo že jde o neodvratitelnou náhodu. Odvolací soud však zjistil, že řetěz v zatáčce buď sám vypadl anebo tím, že naň narazily vypadající osoby (žalobce a František K.), byl z ložiska vyražen. Dovolatelka napadá tento názor pro nedůslednost, poněvadž prý znalec ing. František P. vyloučil, by řetěz sám ze závěsu vyletěl, a udal, že řetěz lze vyvěsiti jen rukou, a dochází prý proto k úsudku, že František K. nevolným pohybem ruky řetěz vyvěsil. Než tím nedoličuje dovolatelka nedůslednost závěru odvolacího soudu, neboť odvolací soud neopírá názor ten o posudek znalce, jenž vyslovuje pokud se týká samovolného pohybu ruky K-ovy jen domněnku, jak sama dovolatelka tvrdí, a dodává ovšem bez jakéhokoliv odůvodnění, že se domněnka ta stala jistotou. Odvolací soud dochází ke svému závěru na základě výpovědi svědka Karla L-a, jenž potvrdil, že v oblouku řetěz z oka vypadl, tloukl o vůz a pak že žalobce s K-em vypadli. Není proto závěr odvolacího soudu nedůsledný a jest proto správný i další jeho závěr, že ani žalobce ani K. příhodu v dopravě nezavinili tím, že stáli na plošině, která zřejmě jest pro cestující i za jízdy určena. Nejde však ani o neodvratitelnou náhodu, jak se dovolatelka snaží doličiti. Nelze ovšem žádati na průvodčím, by byl každému cestujícímu opatrovníkem a lze i připustiti, že by průvodčí nebyl mohl zameziti příhodu v dopravě, kdyby se byl zdržoval na zadní plošině motorového vozu. Avšak odvratitelné bylo vysmeknutí se bezpečnostního řetěze ze skoby lepším bezpečnějším zajištěním řetězu, neboť podle dnešních technických vymožeností (§ 17 provozovacího řádu železničního čís. 1 z roku 1852 ř. zák.) není vyloučeno, by nebyl řetěz opatřen tak, by samovolně nebo silným nárazem ze skoby nevyletěl, nýbrž lze jej opatřiti takovým uzavírajícím zařízením, které lze jen silným stisknutím rukou otevřít. Tato příhoda v dopravě nebyla nepředvídatelná. Neboť při průměrné znalosti fysických zákonů a podle obecné zkušenosti lze předvídati při rychlé jízdě v zatáčce, že následkem odstředivé síly mohou cestující na plošině býti odmrštěni k zevnější straně plošiny, a že se řetěz opatřený jen nijak nezajištěnou skobou již kymácením vozu po případě částečně uvolněný nárazem cestujících může ze skoby vyraziti. Odvolacímu soudu jest přisvědčiti i v tom, že trhnutí vozu bylo neobvykle prudké a že i v tom jest spatřovati úchylnku od pravidla, která jest v příčinné souvislosti s usmrcením žalobce. Stačí v tom směru poukázati na odůvodnění odvolacího soudu odpovídající stavu věci a zákonu, jež dovolacími vývody vyvráceno ne-

bylo. Dodati jest jen jednak, že odvolací soud právem usuzuje na neobvyklé trnutí vozu z následků i ve voze, i na plošině se dostavivších, a jest i odůvodněn názor, že příčinou toho byla přílišná rychlost, byť se číselně nedala zjistiti, a zcela v rozporu s posudkem znalce tvrdí dovolatelka, že znalec odhadl rychlost na 15 km, jelikož znalec jen označil takovou rychlost za přiměřenou. Jest nesprávným i názor dovolatelky, že smýkání vozu následkem rychlosti není neobvyklé a neočekávané a že není úchylkou od pravidla, poněvadž se prý večer jezdí vždy rychleji; neboť podle bodu 9 a 12 služebního předpisu platného pro žalovanou dráhu, není zpoždění doháněti zvýšenou rychlostí, nýbrž zkracováním doby zdržení se na zastávkách, a zatáčky musejí býti projížďeny obzvláště opatrně a mírnou rychlostí. Odchyluje-li se dráha od těchto předpisů, odchyluje se od pravidelného způsobu dopravy, byť i večer pravidelně jezdívala rychleji, neboť i pravidelné porušování služebních předpisů zbudovaných na zkušenostech o požadavcích průměrné a odborné opatrnosti podle §§ 1297 a 1299 obč. zák., jichž zachování jest zaměstnancům drah zvlášť uloženo v § 55 provozovacího řádu železničního čís. 1 z r. 1852 ř. z., jest odchylkou od normy, která předpokládá takový způsob dopravy, který neohrožuje bezpečnost cestujících. Názor ten nelze vyvrátiti ani poukazem k tomu, že žalobce věděl o rychlejší jízdě večer a že měl proto zůstatí ve voze, neboť to jest jen okolností, která by mohla býti závažnou v otázce, zda si žalobce úraz sám neb z části zavinil. Nelze však z toho souditi na zavinění nebo spoluzavinění žalobce na příhodě v dopravě. Neboť, je-li plošina určena pro cestující i za jízdy, což patrně již z držátek na stropu plošiny, a žalobce vstoupil z vozu na plošinu proto, že se chystal vystoupiti v příští zastávce, na níž zastávka byla předvídatelně krátká, a držel se držadla, neprovinil se proti zásadám průměrné opatrnosti § 1297 obč. zák. A tvrdí-li dovolatelka, že se nedržel řádně, jest to nijak nedokázaná domněnka.

Čís. 12467.

Společenstva podle zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.

Zakladatelé společenstva nepotřebují zvlášť prohlásiti, že přistupují za členy, a není ani třeba nějakého přijetí, Zaplacení členského podílu není podmínkou nabytí členství podle společenstevního zákona.

Pokud jest staré představenstvo zapsáno do společenstevního rejstříku, jest navenek legitimováno k zastupování společenstva, třebas již bylo nové představenstvo zvoleno, a to bez ohledu k tomu, zda jde o nabytí práv či o převzetí závazků.

(Rozh. ze dne 24. března 1933, Rv I 344/33.)

Žalovaný byl ředitelem žalujícího družstva. Představenstvo žalujícího družstva sestávalo do 10. února 1932 ze tří členů: S-a, Sch-a a M-a. Ve valné hromadě ze dne 10. února 1932 nastoupili na místo nich do představenstva: Ch., F. a M. Dopisem ze dne 12. února 1932, podepsaným Sch-em a M-em byl žalovaný ze služeb žalujícího družstva